

Makale Bilgisi: Üstün, E. (2024). Hohenstaufenli Konradin'in Sicilya Mücadelesi: Tagliacozzo Savaşı. DEÜ Edebiyat Fakültesi Dergisi, Cilt:11, Sayı:2, ss.465-487.	Article Info: Ustun, E. (2024). The Sicilian Struggle of Konradin of Hohenstaufen: The Battle of Tagliacozzo. DEU Journal of Humanities, Volume:11, Issue:2, pp.465-487.
Kategori: Araştırma Makalesi	Category: Research Article
DOI: 10.69878/deuefad.1446261	DOI: 10.69878/deuefad.1446261
Gönderildiği Tarih: 02.03.2024	Date Submitted: 02.03.2024
Kabul Edildiği Tarih: 10.06.2024	Date Accepted: 10.06.2024

HOHENSTAUFENLİ KONRADIN'IN SİCİLYA MÜCADELESİ: TAGLIACOZZO SAVAŞI

Ergun Üstün*

ÖZ

Hohenstaufenli II. Friedrich döneminde Sicilya Krallığı, Papalığın İtalya'daki siyasi gücünü ve topraklarını tehdit eden en önemli düşmanı konumundaydı. Bu durum Hohenstaufenler ile Papalık arasında sınır tanımayan bir hâkimiyet mücadelesinin başlamasına neden olmuştur. II. Friedrich 1250 yılında ölünce, Hohenstaufenler ile Papalık arasında yaşanan mücadele yeni bir boyut kazanmıştır. Sicilya'da Hohenstaufenlerin tamamen kökünü kazımayı aklına koymuş olan Papalık, bu amacını gerçekleştirmek için Fransa Kralı IX. Louis'in kardeşi Anjou'lu Charles ile bir ittifak meydana getirmiştir. Bu çalışmada Sicilya Kralı Hohenstaufenli II. Friedrich'in torunu olan Konradin'in hayatı ve Sicilya Krallığı tahtı üzerindeki hak iddiasını sürdürmek için Anjou'lu Charles'a karşı gerçekleştirdiği Tagliacozzo Savaşı mücadelesi ele alınacaktır. İlgili konu hakkında elde edilen ana kaynaklar ile araştırma eserler karşılaştırılarak tenkit edilmiş ve tespit edilen bulgular ışığında konu ele alınıp tartışılmıştır. Bununla birlikte ele alınan konu hakkında ülkemizde daha önce yapılmış herhangi bir özgün çalışmanın olmayışı, bu makalenin ilgili alandaki literatüre önemli bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Sicilya, Papalık, Hohenstaufenler, Konradin, Charles de Anjou

THE SICILIAN STRUGGLE OF KONRADIN OF HOHENSTAUFEN: THE BATTLE OF TAGLIACOZZO

ABSTRACT

During the reign of Friedrich II of Hohenstaufen, the Kingdom of Sicily was the most important enemy of the Papacy, threatening its political power and territories in Italy. This situation led to an unrestrained struggle for dominance between the Hohenstaufens and the Papacy. When Friedrich II died in 1250, the struggle between the Hohenstaufens and the Papacy gained a new dimension. The Papacy, determined

* Dr, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, eustun28@hotmail.com, ORCID: [0000-0001-6632-1075](https://orcid.org/0000-0001-6632-1075)

to completely eradicate the Hohenstaufens in Sicily, formed an alliance with Charles of Anjou, the brother of King Louis IX of France, to realize this goal. In this study, the life of Conradin, the grandson of King Friedrich II of Hohenstaufen, King of Sicily, will be discussed, followed by the Battle of Tagliacozzo against Charles of Anjou in order to maintain his claim to the throne of the Kingdom of Sicily. The main sources and research works obtained on the relevant subject are compared and criticized, and the subject is discussed in the light of the findings. However, since there has been no original study on the subject in our country before, it is thought that this article will make a significant contribution to the literature in the relevant field.

Keywords: Sicily, Papacy, Hohenstaufens, Conradin, Charles de Anjou

1. GİRİŞ

1194 yılında Sicilya Krallığı, Normanlar dönemi sonrası- Papalığın muhalefeti ve bu ittifakı engelleme girişimlerine rağmen- iki taraf arasında kurulan evlilik bağı yoluyla Hohenstaufenlerin idaresi altına girmişti. Roma Germen İmparatoru VI. Heinrich, Sicilya'yı ele geçirdikten sonra 1197 yılında öldüğünde, ardında bıraktığı ardılı II. Friedrich üç yaşında bulunmaktaydı. II. Friedrich'in henüz reşit olmaması, Sicilya tacı mirasını tehlikeye atan bir durumdu. Bu bağlamda Almanlara güvenmeyen Norman II. Roger'in kızı olan Kraliçe Constance, oğlu II. Friedrich'in Sicilya tacı mirasını koruyup güvence altına almak için birtakım girişimlerde bulunmuştur. Kraliçe Constance, Papalıkla yaptığı anlaşma gereği II. Friedrich reşit oluncaya kadar Sicilya Krallığı'nın idaresinin papanın idaresi altında tutulmasına razı olmuştur (Eickels, 2000, s. 34-35; Abulafia, 1988, s. 92-93; Masson, 1957, s. 27; Allshorn, 1912, s. 25-26; Ullman, 2005, s. 134-136). Kraliçe Contance'ın tacın meşru varisi II. Friedrich'in hakkını korumak amacıyla gerçekleştirdiği bu hamlesi; temelde Sicilya'da Alman idaresini görmek istemeyen Papalık için adeta bir ödül olacaktır. Bununla birlikte Almanlara güven duymayan Kraliçe Constance'ın II. Friedrich'in naipliğini üstlenmek için Papa ile müzakere yapmaktan başka bir çaresi olmadığı görülmektedir.

İki taraf arasında yapılan anlaşmaya göre; Papalık, II. Friedrich reşit oluncaya dek Sicilya'yı idaresi altında tutacak ve Kraliçe Constance'a sunulan teklif ile Roma Germen İmparatorluğu ile Sicilya Krallığı idaresi birbirinden ayrılacaktı. Ayrıca II. Friedrich'in bakım masrafları için Sicilya'dan Papalık için her yıl belirli miktarda haraç alınması kararlaştırılmıştır. Böylece Papalık siyasi rakibi olarak gördüğü Hohenstaufenlerin idari gücünü zayıflatacak ve kendi topraklarına sınır olan Sicilya'da Almanların gücünü kırmış olacaktı. Kraliçe Contance, Papalığı oğlu II. Friedrich'e vasi olarak atadıktan sonra 1198 yılında ölmüştür (Üstün, 2022, s. 85-87). Böylece II. Friedrich döneminden Konradin'e kadar gelen süreç içerisinde hem Hohenstaufenlerin hem de Papalığın Sicilya Krallığı tacı üzerinde hak iddiasında bulunup birbirleriyle çekişme içinde oldukları uzun mücadeleler yaşanmıştır. Çalışmamızın doğru bir şekilde anlaşılması için yukarıda belirtilen gelişmelerin doğru analiz edilmesi oldukça önemlidir. Hohenstaufenli VI.

Heinrich'in beklenmeyen ani ölümü, Sicilya üzerinde neredeyse bir yüzyıl sürecek olan siyasi kargaşanın temelini oluşturmuştur.

Papalığın, Kraliçe Contance ile yapılan anlaşma dolayısıyla II. Friedrich döneminde Sicilya tahtı üzerinde meşru hak iddiası sürekli olarak devam etmiştir. II. Friedrich reşit olduktan sonra yaşanan birtakım gelişmeler sonucu Almanya'ya giderek Roma Germen İmparatorluğu tacını elde etmiştir. Daha sonra II. Friedrich ile Papa III. Innocentius arasında bir anlaşma yapılmıştır. Bu anlaşmaya göre II. Friedrich, Papa III. Innocentius'a Sicilya Krallığı ile Roma Germen İmparatorluğu'nun idaresini birbirinden bağımsız olarak idare edileceğini taahhüt etmiştir. Kendisi Roma Germen İmparatoru olacak, oğlu VII. Heinrich (1211-1242) ise Sicilya tacını alacaktır.

1216 yılında Papa III. Innocentius ölünce yerine III. Honorius (1216-1227) yeni papa olarak seçilmiştir. III. Honorius selefi III. Innocentius'a göre daha ılımlı ve hoşgörülü bir yapıya sahipti. Bu fırsattan istifade etmek isteyen II. Friedrich; Alman prenslerine oğlu VII. Heinrich'i imparator olarak seçtirip kendisi Sicilya Krallığı'nın idaresini ele almıştır. Papalık bu duruma itiraz etmişse de pratikte elinden hiçbir şey gelmemiştir. Doğu'ya yapılacak olan yeni bir Haçlı seferi için söz veren II. Friedrich'in Papalığa karşı bu durumu lehine kullanarak Avrupa'da istediği siyasi kazanımları elde ettiği görülmektedir (Ullman, 2005, s. 166-167; Kantorowicz, 1957, s. 96-103; Tough, 1921, s. 365; Balzani, 1888, s. 161-163; Allshorn, 1912, s. 49-51). Bununla birlikte II. Friedrich Papalığın kendisine dayattığı "en yüksek otorite" iddiasına hayatı boyunca karşı çıkmıştır. Bu durum daha önce de değindiğimiz üzere Sicilya'da Papalık ile Hohenstaufenler arasında bitmek bilmeyen bir siyasi mücadeleye neden olmuştur.

2. Konradın Öncesi Sicilya'da Yaşanan Siyasi Gelişmeler

1250 yılında II. Friedrich'in hayatını kaybetmesi, Sicilya Krallığı üzerinde yaşanan hâkimiyet mücadelesinde Papalığa büyük bir siyasi avantaj sağlamıştır. II. Friedrich ölünce, Almanya'da bulunan oğlu IV. Konrad Sicilya'ya gitmeye karar vermiştir. 1251 yılında Almanya'dan ayrılan IV. Konrad, İtalya'daki Goito kasabasına ulaşmıştır. O, burada Hohenstaufen destekçileri olan Ghibellinler⁸ ve Romano'lu Eccelin ile bir toplantı

⁸ Hohenstaufen ve Papalık arasındaki mücadeleye taraf olanlar Ghibellin ve Guelf isimleriyle adlandırılmaktaydılar. Bu terim aslen Waibling-Welf adı altında Almanya'da ortaya çıkmış olup daha sonra Ghibellin-Guelf ismi altında İtalya'daki Hohenstaufen-Papalık çekişmesine katılan taraflar için söylenegelmişti. Buna göre; Hohenstaufen yani imparatorluk yandaşları olanlar Ghibellin, Papalık yandaşları olanlar ise Guelf olarak adlandırılmaktaydılar. Bu bağlamda İtalya'daki Hohenstaufen destekçileri olan Ghibellinler Konradın ile iletişime geçerek ona olan desteklerini gösterdiler. Diğer taraftan bu iki grubun önemseydiği en önemli şey Hohenstaufen ya da Papalık çıkarlarından çok kendi ekonomik çıkar ve bağımsızlıklarıydı. İtalya'nın çoğu şehrinde örgütlenen bu gruplar çıkarları doğrultusunda Hohenstaufen ve

düzenlemiştir. Daha sonra yanındaki birliklerle yola koyulan IV. Konrad, Apulia bölgesinde bulunan Siponto kent limanından karaya çıkarak üvey kardeşi Manfred ile bir araya gelmiştir. IV. Konrad'ın yokluğunda Manfred Sicilya Krallığı'nın idaresini ele alıp başarılı bir şekilde yürütmüştür. Bu dönemde IV. Konrad kendisi ile müzakere etmek amacıyla Papa IV. Innocentius'a (1243-1254) bir elçi heyeti göndermiş fakat papa onunla uzlaşmaya yanaşmamıştır (Üstün, 2022, s. 197-199).

Papa IV. Innocentius, IV. Konrad'ı aforoz etmiş ve Almanya'da ona karşı düzenlemek istediği bir Haçlı seferi için vaaz vermiştir. Matthew Paris, papa tarafından IV. Konrad'ın; sapkınlık, kiliseye karşı saygısızlık yapmak, kardeşini zehirlemek gibi suçlamalara maruz bıraktığını ve papanın bunu İngiltere kralını IV. Konrad'a karşı kışkırtmak için uydurduğunu belirtir (Matthew Paris, 1854, s. 82). Dönemin en önemli kroniklerinden biri olarak kabul edilen Matthew Paris'in çalışması sadece dönemin İngiltere'sini değil aynı zamanda Avrupa tarihi hakkında önemli bilgiler sunmaktadır. İlgili kronikte papanın IV. Konrad aforoz etmek için öne sürdüğü nedenlerin birçoğunun babası II. Friedrich'in karşı karşıya kaldığı ithamlarla benzer olduğu görülmektedir.

Sicilya Krallığı'ndaki Hohenstaufen idaresine son vermekte kararlı olan Papalık IV. Konrad ve Manfred'a karşı taç için kendisine tabi olacak bir aday aramaya başlamıştır. Papa, Sicilya Krallığı'nı idare etmesi için önce İngiltereli Cornwall'lı Richard'a daha sonra ise İngiltere Kralı III. Henry'nin ikinci oğlu Prens Edmund'a bu konuda teklifte bulunmuştur fakat taraflar arasında yürütülen müzakereler sonuçsuz kalarak başarısız olmuştur. Bu sırada IV. Konrad, üvey kardeşi Manfred ile birlikte bir ordu kurmaya hazırlanırken hastalanmış ve henüz 26 yaşında iken Lavello yakınlarında tutulduğu sıtma ateşi nedeniyle 21 Mayıs 1254 tarihinde ölmüştür (Balzani, 1888, s. 222-226; Canaccini, 2019, s. 12). IV. Konrad'ın ani ölümü, İtalya'daki Hohenstaufenlerin siyasi gücünü olumsuz etkilemiş ve Sicilya Krallığı'nı hâkimiyeti altına almak isteyen Papalığın elini güçlendirmiştir.

IV. Konrad öldükten sonra geride Sicilya Krallığı tacı için konumuzun ana temasını oluşturan ve kendi adını alan 2 yaşındaki oğlu Konrad (Konradin) adında bir erkek evlat bırakmıştır (Jamsilla, 2016, s. 104). IV. Konrad ölmeden önce kral naibi olarak üvey kardeşi Manfred'i değil, Hohenburg'lu Berthold'u atamıştı (Sedgwick, 1912, s. 391-392). IV. Konrad muhtemelen Manfred'e güvenemeyip oğlu Konradin'in Sicilya tacı üzerindeki hakkını korumak için böyle bir hamle yapmıştır. Bu sırada Papalık güçleri, Sicilya Krallığı'nı işgal etmeye başlamış ve önemli bir sınır kalesi olan San Germano'yu ele geçirmişlerdir. Hohenburg'lu Berthold bir süre sonra Papalığa karşı mücadele etmek için kendini güçsüz hissederek naiplikten vazgeçmiş ve onun yerine bu göreve Manfred gelmiştir. Manfred kral naibi

Papalıkla iş birliği yapmakta ve bu doğrultuda iki cephe arasındaki mücadelelerde taraf olmaktadır (Üstün, 2023, s. 41).

olduktan sonra papa ile uzlaşmak için kendisine elçiler göndermiştir. Papa, Manfred'i Taranto Prensi olarak tanımaktan öteye gitmemiştir. Papanın amacının Sicilya Krallığı'nın idaresini kendi çıkarlarına uygun başka bir aday olduğunu kavramakta geç kalmayan Manfred, taç için mücadele etmek üzere II. Friedrich tarafından kurulan Lucera şehrine giderek burada bulunan Sarazenlerden (Müslümanlar) kendisine bir ordu toplamıştır. Bu sırada Papa IV. Innocentius 7 Aralık 1254 tarihinde Napoli'de ölmüştür (Whalen, 2019, s. 224-225; Tough, 1921, s. 480).

Manfred, 2 Şubat 1256 tarihinde gerçekleştirilen bir toplantıda akrabaları Galvano ile Friedrich Lancia ve kendisini destekleyen baronlara krallıkta önemli görevler ve tımarlar vermiştir. Hohenburg'lu Berthold'u vatana ihanet suçuyla yargılayıp idama mahkûm etmiştir. Manfred daha sonra kurduğu ordu ile birlikte Terra di Lavoro'ya kadar ilerleyerek birkaç kale dışında krallığa ait olan yerleri yeniden ele geçirmeyi başarmıştır (Üstün, 2022, s. 203). 1257 yılında Sicilya'da, Almanya'da bulunan Konradin'in ölüm söylentileri yayılınca Manfred, 11 Ağustos 1258'de Palermo'da krallık tacını almıştır (Dunbabin, 2011, s. 24-25). Konradin'in hayatını kaybettiği haberini Sicilya kralı olabilmek adına Manfred'in yaydığına dair iddialar bulunmakla birlikte ilgili konu hakkında kesin bir kanıt bulunmamaktadır.

Manfred'in Sicilya kralı olarak taç giymesi sonrası Papa IV. Alexander (1254-1261) törene katılan ve yeni kralı onaylayan tüm baronları aforoz etmiştir. Kral Manfred bu sırada Sicilya Krallığı'nda kendini kabul ettirmiş, tüm muhalifleri bastırmış ve II. Friedrich'i kesintisiz olarak takip eden siyasi bir çizgi uygulamıştır. Bu esnada Papalığın Sicilya tacı için aday bulma çabaları IV. Urbanus (1261-1264) döneminde de devam etmiştir. IV. Urbanus sonrası göreve gelen Fransız Papa IV. Clemens (1265-1268) döneminde Sicilya tahtı için yeni bir aday bulunmuştur. Bu aday Fransa Kralı IX. Louis'in kardeşi, Anjou, Maine ve Provence Kontu unvanını taşıyan Anjou'lu Charles'tır. IV. Urbanus'un papalığı sırasında 1263 yılında, Anjou'lu Charles bir yıl boyunca Roma'da şehrinin yönetimini de içeren siyasi bir kurum olan senatörlük görevini üstlenmiştir (Andenna, 2022, s. 24-25). II. Friedrich hayatını kaybettikten sonra Hohenstaufenlere karşı Sicilya Krallığı tacı için aday arayan Papalık, bu amacını gerçekleştirmek için önce İngiltere ile müzakerelerde bulunmuşsa da başarılı olamamış ve sonunda taht için aday Fransa'da bulunmuştur.

Bu deneme sürecinden sonra Anjou'lu Charles nihayet IV. Clemens tarafından kendisine teklif edilen Sicilya kraliyet tacını kabul etmiştir. Deniz yoluyla Roma'ya ulaşmış olan Charles'a 6 Ocak 1266'da Papa tarafından taç giydirilirken, Provençal ve Fransızlardan oluşan bir ordu Lombardiya bölgesine girmiştir. Oberto Pallavicino ve Buoso da Dovara, düşman kuvvetlerinin Orta İtalya'da ilerlemesini engelleyecek ilk silahlı direnişi örgütleyemeyince, Fransız-Provençal ordusu Po Nehri'ni geçerek Toskana'ya ve ardından Roma'ya ulaşmayı başarmıştır. Ağustos ayında Anjou'lu Charles ve generalleri, Kral Manfred'in komuta ettiği Hohenstaufenlere karşı askeri

operasyonlara başlamıştır. Çatışma 26 Şubat 1266'da Benevento'da Ghibellinlerin yenilgisi ve Kral Manfred'in ölümüyle sona ermiştir. Kalıntıları önce -Dante'nin sözleriyle-"Benevento'daki köprünün ayağına, ağır taş yığınlarının barınağı altına" gömülmüş ve ardından Papalık elçisi tarafından mezardan çıkarıldıktan sonra cenazesi kimsenin bir daha bulamayacağı düşüncesiyle Liri Nehri kıyısında bilinmeyen bir yere serpilmiştir (Andenna, 2022, s. 26).

Parma keşişi Salimbene 1264-68 yılları arasında Ravenna'ydı. Fransiskan keşiş Salimbene buradan güneydeki Benevento Savaşı'na atıfta bulunmaktan ve Anjou'lu Charles'ın ordusunun gelişini ve Kilisenin düşmanı olarak adlandırdığı Hohenstaufenlerin yenilgisinin nedenini kendince "*Tanrı'nın adaleti*" olarak yorumlamak geri kalmamıştır (Salimbene, 1907, s. 193). Papalık destekçisi olan Salimbene'nin düşman olarak nitelendirdiği Hohenstaufenlere karşı Sicilya'ya gelen Anjou'lu Charles ve birliklerini ilahi bir lütuf olarak adlandırıp yorumlaması son derece olağandır. Sicilya Krallığı, Manfred Benevento'da mağlup olunca Anjou'lu Charles'ın hâkimiyetini şaşkırtıcı derecede hızlı bir şekilde tanımıştır. Ona karşı neredeyse kayda değer bir direnç olmamıştır. Bu durumun muhtemelen en önemli nedeni Sicilya'daki siyasi şartların İmparatorluk İtalya'sındakinden önemli ölçüde farklı olmasından kaynaklanmıştır. Sicilya Krallığı, merkezi bir idari sistemle idare edildiği için burada Orta ve Kuzey İtalya topraklarındaki gibi Hohenstaufen ya da Papalık taraftarı olan komünlerin oluşturduğu yerel güçlerin kendi aralarında gerçekleşen siyasi mücadele durumu söz konusu değildir (Hampe, 1894, s. 64). Nitekim Anjou'lu Charles merkezi otoritenin güçlü olduğu Sicilya'yı ele geçirdikten sonra bölgedekilere konumunu kabul ettirmekte fazla zorlanmamıştır.

3. Konradin'in İlk Yılları ve İtalya Seferi

II. Friedrich'in hayatını kaybettiğini öğrendikten sonra Sicilya Krallığı tacı için babasının verdiği mücadeleyi sürdürmeye karar veren IV. Konrad, İtalya'ya doğru yola çıkarken karısı Elizabeth'i kayınpederi olan Bavyera Dükü Şanlı II. Otto ve Bavyera tahtının varisleri olan eşinin kardeşleri Ludwig ve Heinrich'in yanına bırakmıştır. Bavyeralı Elizabeth, 25 Mart 1252 tarihinde Landshut'un doğusundaki Wolfstein Kalesi'nde⁹ babasının adını alan bir erkek çocuk dünyaya getirmiştir. O, daha sonra hiçbir zaman Konrad'dan başka bir isimle anılmamış fakat İtalya'da küçük anlamındaki "Konradin" (Corradino) kullanımı yaygınlaşmıştır. Bu isim daha sonra onu babasından ayırt edebilmek için Almanya'da da kullanılır hale gelmiştir (Canaccini, 2019, s. 13; Inninger, 1988, s. 11). Bu nedenle kendisi Konrad olarak değil Konradin ismiyle bilinmektedir.

⁹ Konradin'in doğduğu bu kale 1517 yılında yıkıldığı için günümüzde mevcut değildir. (Inninger, 1988, s. 9).

Kral IV. Konrad 1254 yılında ölmeden önce, oğlunun bakımını kilisenin üstlenmesini tavsiye etmişti. Papa IV. Innocentius, Eylül 1254'te Konradın'ın, Kudüs Krallığı'nı, Swabia Düklüğünü ve Sicilya Krallığı içindeki ve dışındaki tüm haklarını almasını istediğini açıklamıştır. Konradın adlı çocuğun haklarına tabi olarak, krallıkta kiliseye sadakat yemini edilmesine izin vermiştir. Halefi Papa IV. Alexander, 23 Ocak 1255'te Konradın'ın büyükannesi Agnes'e, yalnızca haklarını korumak istemediğini, aynı zamanda havarilerin lütfuyla bu hakları daha da artırmak istediğini yazmıştır. Konradın'ın reşit olma zamanı göz önüne alındığında, kraliyetin onun haklarını güçlü bir şekilde savunacak bir koruyucu bulmak istemesi önemliydi. Bu bağlamda Konradın'e koruyucu olarak dayısı "Katı" lakaplı Bavvera Dükü II. Ludwig (Ludwig der Strenge) seçilmiştir. II. Ludwig, zamanının en güçlü idarecilerinden biri olmayı başarmıştır (Inninger, 1988, s. 12). Konradın'ın çıkarlarını temsil etmek II. Ludwig için yeterince endişe ve sorun yarattığı gibi aynı zamanda kendi gücünü de pekiştirmiştir. O sadece Hohenstaufen taraftarları üzerinde belirleyici bir etki kazanmakla kalmamış, aynı zamanda Hohenstaufen haklarının ve bildirilerinin ağırlığını, uygun olduğunu düşündüğü diğer yöneticilerle olan ilişkilerine de taşıyabilmiştir. II. Friedrich döneminde Sicilya, Hohenstaufen gücünün merkezi olmuştur. Nitekim bu toprakları büyük imparatorun (II. Friedrich) torunu Konradın için korumak, II. Ludwig'in ilk ve en önemli kaygısı olmalıydı (Hampe, 1894, s. 5).

IV. Konrad yukarıda da değindiğimiz üzere vasiyetinde oğlunun kilisenin himayesine verilmesini tavsiye etmişti. II. Ludwig, Konradın henüz Alman kralı seçilmediği için Sicilya'nın imparatorluktan en azından geçici bir süre için ayrılması fikrine sıcak bakıyordu. Niyeti muhtemelen Papa ile vesayeti devralmak için müzakereleri başlatmaktı. Bunun önkoşulu elbette genç Hohenstaufen'in Sicilya'da onun yerine geçme hakkını tanınmasıydı. Bununla birlikte Papa'nın başlangıçta ülkenin yönetimi üzerinde belirleyici bir etkiye sahip olması beklenmemelidir çünkü imparatorluk idaresi makamı, bir zamanlar selefi III. Innocentius'da olduğu gibi ona verilmemiştir. IV. Konradın bilindiği üzere ölmeden önce kral naibi olarak Hohenburg'lu Berthold'u atamıştır. Papalığın asıl amacı fırsat gelir gelmez Sicilya'nın Hohenstaufenlerin ellerinden alınmasıydı. Papalığın da çok iyi bildiği üzere bu ülkenin Roma Germen İmparatorluğu ile birleşmesi tehlikesi, bir Hohenstaufenli tacı giydiği sürece devam edecekti (Hampe, 1894, s. 5-7). Kilise bir kez daha kendi eliyle yeni bir II. Friedrich yetiştirmeli miydi? Kuşkusuz cevap kesinlikle hayır olmalıdır. Öyle ki Papalığın bu konuda edindiği acı tecrübenin etkisi henüz çok tazeydi. Bir önceki bölümde değindiğimiz üzere Papalık Sicilya tacı için dışarıdan bir aday bulabilmek için arayışlarını sürdürmekteydi.

10 Ağustos 1258 tarihinde Manfred'in, Konradın'ın öldüğü haberi yayılarak Sicilya tacını giydiği haberi Almanya'ya ulaşmıştı. Konradın'e asıl darbe Papalıktan değil hiç beklemediği bir yerden gelmişti. Bununla birlikte

Konradin'in kişisel durumu, uzaktaki tüm büyük siyasi olaylardan daha çok yakın çevresindeki önemli bir olaydan etkilenecektir. Annesi Elizabeth dul kalmaktan vazgeçmiş ve Gorizia ve Tirol Kontu olan Meinhard ile evlenmiştir (6 Ekim 1259). Elizabeth daha sonra kocasıyla birlikte Tirol'e gitmiştir. Konradin ise dayısı Dük II. Ludwig'in yanında kalmıştır. Bildiğimiz kadarıyla anne-oğul arasındaki ilişki her zaman dostane olmuştur fakat aralarında bulunan mesafe muhtemelen ikili ilişkileri üzerinde soğutucu bir etki yaratmıştır. Konradin daha sonra annesi Elizabeth'i yeni evinde birkaç kez ziyaret etmiş fakat bu ziyaretler genelde kısa süreli ve iş niteliğinde olmuştur. Diğer taraftan Konradin'in annesi ile evlenen Meinhard, uyguladığı akıllı politikalar ve finansman yoluyla sürekli genişlettiği toprakları sayesinde ekonomik olarak ileride Konradin'e fayda sağlamıştır (Hampe, 1894, s. 20-22).

Konradin dayısı Dük II. Ludwig'in yanında birkaç kez seyahat etmiş, büyümüş, gençleşmiş ve reşit olmuştu. Uzun boyu, endamlı, güzel ve büyüleyici yüz hatları, gittiği her yerde kalpleri kazanıyordu. O çok iyi bir eğitim almıştı. Zihni atalarının büyüklüğü ile doluydu. Genç omuzlarında yüz yıllık bir geleneğin yükünü taşıyordu ve sorumluluğunun büyüklüğünün tamamen farkındaydı. Belgelerinden gurur ve cesur bir güven fişkırıyordu. Şairlerin sözleri kulağında yankılanıyor ve onu cesur bir cesarete teşvik ediyordu (Hampe, 1894, s. 96-97). Konradin'in öğretmenlerinden biri onun en önemli danışmanlarından ve eğitimcilerinden olacak olan Volkmar von Kemnaten'di. Konradin çok iyi Latince konuşuyordu (Canaccini, 2019, s. 16). 1266 yılındaki Benevento Savaşı'nın sonucu Sicilya Krallığı'nın durumunu öğrenen ve artık reşit olan Konradin, Hohenstaufenli atalarının mirası olan Sicilya tahtındaki meşru hak iddiasını sürdürmeye karar vermiştir.

Konradin İtalya seferine başlamadan önce dayısı Dük II. Ludwig'in dönmesini bekleyecekti çünkü Dük II. Ludwig bu esnada Konradin'in Landsberg'li Margrave Dietrich'in kızı Sophie ile olan evlilik müzakerelerini yürütmekteydi. Gelin Sophie henüz çocuk yaştaydı fakat Konradin'in reşit olması ve rızası dönemin geleneklerine göre bu evliliği en azından onun açısından mümkün kılıyordu. Dük II. Ludwig evliliği yeğenin temsilcisi olarak muhtemelen Dietrich'in sarayında gerçekleştirmiştir. Tüm bu yolculuğun ve daha önce Nürnberg'i almak için yaptığı masrafların karşılığı, Hohenstein Kalesi'nin ve Yukarı Pfalz'daki diğer bazı mülk ve beyliklerin rehin verilmesiyle ödenmiştir. Konradin eşini hiç görememiştir. Sophie daha sonra Glogau Dükü ile evlenmiş ve onun erken ölümünden sonra annesinden miras kalan Weissenfels Manastırı'nın baş rahibesi olmuştur. Dük II. Ludwig döndükten sonra Konradin'in diğer dayısı Bavyeralı Heinrich ve başka büyük baronlar bir araya toplanmışlardır. Konradin için İtalya planları artık düşünülebilirdi (Hampe, 1894, s. 100-101). Bunula birlikte Konradin'in İtalya seferi düşüncesi elbette tek taraflı bir istek değildi.

XIV. yüzyıl Floransalı devlet adamı ve tarihçi olan Giovanni Villani, ele aldığı eserinde Ghibellinlerin Konradin'e olan desteğinden bahseder. Buna göre;

“Floransa'dan gelen Ghibellin taraftarları, Pisalılar ve Sienalılar ile bir birlik oluşturdular ve Romalı senatör olan ve kuzeni Anjou'lu Charles'la zaten düşmanlık içinde olan Kastilyalı Henry ile bir anlaşmaya vardılar. Bu nedenle, Apulia ve Sicilya'daki bazı baronlarla birlikte, Sicilya ve Apulia'daki bazı kentleri isyan ettirmek, Almanya'ya göndermek ve İmparator II. Friedrich'in oğlu IV. Konrad'ın oğlu Konradin'i Sicilya'yı ve Krallığı Kral Anjou'lu Charles'tan almak için İtalya'ya geçmeye kışkırtmak için yemin etti ve komplo kurdu. Böylece Apulia'da Sarazenlerden Nocera, Terra di Lavoro'da Aversa, Calabria'da birçok yer, Aquila hariç Abruzzi'nin neredeyse tamamı, Sicilya'da Messina ve Palermo dışında Sicilya Adası'nın büyük bir kısmı ayaklandı. Don Henry Roma'yı, Campagna'yı ve çevresindeki tüm ülkeyi ayaklandırdı. Pisalılar, Sienalılar ve diğer Ghibelline şehirleri, çok genç olan, on altı yaşında, Avusturya dükünün kızı olan ve gençliği nedeniyle gitmesini istemeyen annesinin isteğine karşı Almanya'dan yola çıkan adı geçen Konradin'i kışkırtmak için paralarından 100.000 altın florin gönderdiler” (Villani, 1906, s. 204).

İtalya'daki Hohenstaufen taraftarları Papalığa karşı mücadele etmek ve rakiplerine karşı bölgede yeniden üstünlük kurmak için Konradin'i desteklemişlerdir.

Çalışmamızın giriş kısmında da belirttiğimiz üzere özellikle Kuzey İtalya üzerindeki şehirler; imparatorluk taraftarı olanlar ile Papalık taraftarları olan “Ghibellin” ve “Guelf” olarak adlandırılan iki gruba ayrılmış durumdaydılar. Bu bağlamda imparatorluk yanlısı Ghibellinler buldukları şehirlerdeki idareyi ele geçirmek ve söz sahibi olmak amacıyla Konradin'in İtalya'ya karşı bir sefer düzenleyip Papalık ve Anjou'lu Charles'a karşı mücadele etmesini istemekteydiler. Villani ele aldığı kroniğinde Ghibellinlerin Konradin'e verdiği desteği net bir şekilde ifade etmektedir. Konradin de aynı şekilde İtalya'daki destekçilerine mektuplar yollamıştır. Bunun üzerine Papa 18 Eylül 1266 tarihinde kiliseye meydan okumaya kalkışan ve Anjou'lu Charles'a karşı bir girişimde kendisini destekleyecek olan herkesi aforoz ve ihtarla tehdit etmiş ve bu açık cüretkârlığı azarlayarak, Konradin ve Ghibellinler arasında kurulan iletişimden duyduğu rahatsızlığı dile getirmekten geri durmamıştır (Hampe, 1894, s. 101). Papalık ihtiyaç duyduğu hemen her anda “aforoz” kozunu kullanmaktan çekinmemiş ve böylece kendisine rakip olan idarecilerin elini zayıflatmaya çalışmıştır.

Konradin İtalya seferine çıkmadan önce dayıları ve annesi ile birtakım anlaşmalar yapmıştır. 24 Ekim 1266'da Donauwörth kasabasını ve kalesini 2000 mark gümüş karşılığında Augsburg'daki dayısı II. Ludwig'e rehin vermiştir. Yine babası IV. Konrad'ın Ekim 1251'de Dük II. Otto'ya devrettiği Floß ve Parkstein'in rehinini de onaylamıştır. Konradin ayrıca 24 Ekim 1266'da Augsburg'da vasiyetini hazırlamış, onu tek oğullarıymış gibi büyüttükleri sevgi ve sadakate karşılık olarak -meşru çocukları olmadan ölmesi durumunda- Almanya ve İtalya'daki tüm hakkıyla birlikte hem kalıtsal hem de tımar olarak tüm mal varlığını dayıları Dük II. Ludwig ve Heinrich'e miras bıraktığını belirtmiştir. Vasiyetname Konstanz Piskoposu Eberhard, Aziz Gall Başrahibi Berthold, Truhendingen Kontu Friedrich, Nürnberg Burgrave Friedrich, Burgau Margrave Henry ve Zollern Kontu Friedrich tarafından birlikte imzalanmıştır. Şahitler arasında Avusturya ve Steiermark Dükü Friedrich, Baden Margrav'ı, Gorizia ve Tirol Kontu Meinhard, Graisbach Kontu Berthold, Eschenlohe Kontu Berthold ve Gundelfingen Kontu Ulrich'in yanı sıra birkaç asilzade daha vardır. Bu vasiyetname 1263 yılında zaten düzenlenmişti fakat o zaman sadece Dük II. Ludwig lehine düzenlenmişti. Konradin, ayrıca Hersbruck ve Vilseck beylikleriyle birlikte Hohenstein Kalesi'ni, yapılan masrafların tazminatı olarak dayısı II. Ludwig'e rehin olarak vermiştir (Inninger, 1988, s. 22-23). Konradin belli ki İtalya seferine çıkmadan önce gerçekleştirilecek tüm ihtimalleri en ince ayrıntısına kadar düşünmüş, ölmesi gibi istenmeyen bir sonuçla karşı karşıya kaldığında sahip olduğu mülkler üzerindeki belirsizlikleri ortadan kaldırmak istemiştir.

Konradin bu süreçte İtalya ile olan ilişkilerini de sıkı tutmaktaydı. 1266 sonbaharından itibaren heyecanı giderek daha canlı hale gelmişti. Habercileri ülkeyi dolaşmış ve mektuplarını Lombardiya, Toskana ve Roma'ya ulaştırmışlardı. Konradin Ghibellinleri direnmeye teşvik etmiş ve onlardan kendisine sadakatlerini sunmalarını talep etmiştir. Elbette kendisini Sicilya Kralı olarak adlandırması ve bir kraliyet mührü taşıması yeni bir şey değildir. Yine de onun bu hamlesi, İtalyanlar üzerinde bir etki yaratmış olabilir. Bu tür yazıları gören Papa yayınladığı bir bildiriyle 18 Kasım'da Konradin'e karşı ciddi bir dava başlatacağını belirtmiş, onun İtalya harekâtını kontrol etmeye çalışmıştır. Papa, aforoz ve men tehdidi altında Konradin ile yapılacak olan tüm yazışmaları ve siyasi bağlantıları ve aynı zamanda Alman prenslerinin ona oy vermesini yasaklamıştır. Kısa bir süre sonra da Danimarka ve Almanya'nın doğu bölgelerinden sorumlu elçisine bu Papalık belgesini kendi bölgesinde her yerde ve mümkün olduğunca sık ilan etmesini emretmiştir (Hampe, 1894, s. 111). IV. Konrad ve Manfred'i bertaraf eden Papalığın düşmanı olarak gördüğü Hohenstaufenli Konradin'in Sicilya Krallığı'na karşı yapacağı en ufak hamleden bile rahatsızlık duyduğu açıktır.

Konradin, bu tür adımlara hazırlıklı olmalıydı. Bu durum gözünü korkutmuş olsaydı Sicilya'yı yeniden ele geçirmek için başlattığı büyük çabaya hiç girişmemeyi tercih ederdi. Konradin de bu seferin ancak Papalığa karşı mümkün olan en sert muhalefetle gerçekleştirileceğinin farkındaydı.

Konradin tarafından yıldırma politikası gayretle sürdürülmüş ve onun çağrısı özellikle Sicilya Krallığı'nda uygun bir karşılık bulmuştur. Konradin'in orada dost kazanmasının nedeni sadece iyi niyetli olması mıydı, yoksa bölge sakinlerinin eski hükümdarlık hanedanına olan bağlılığı mıydı? Özellikle Angevin yönetimini hiçbir zaman tam anlamıyla tanımamış olan azınlık arasında bu güdülerin kesinlikle bir rolü vardır. Başlangıçta yeni krala istekli bir şekilde uyum sağlayan ancak yaklaşık bir yıl sonra ondan uzaklaşmaya başlayan kitlelerin ruh halindeki dönüş ancak Anjou'lu Charles'ın iç politikasının etkileriyle açıklanabilir (Hampe, 1894, s. 112). 1266 yılında Manfred'i yendikten sonra Sicilya Krallığı'nı ele geçiren Anjou'lu Charles'ın idaresi belli ki halk üzerinde olumsuz bir etki yaratmıştır.

Anjou'lu Charles, tarihçilerin tanımladıkları ve Papalık belgelerinin esasen bize onun imajını gösterdiği gibi kana susamış ve keyfilikle dolu bir zorba olarak hemen ortaya çıkmış birisi değildir. Kendisini tutku dalgalarına kaptıracak birisi olmayıp, devlet adamlığı onda diğer her şeyden daha ağır basmaktaydı. Eylemleri neredeyse her zaman soğukkanlı bir siyasi hesaplama kaynaklıydı. Onun nefreti bile siyasetinin hizmetindeydi. Bir kez hesaplama yaptıktan sonra bu hesaplama cesur bir kararlılıkla ve tutarlılığa varan bir acımasızlıkla sonuçlar çıkarırdı. Bu tür soğuk doğaların tipik özelliği olan kışkırtıcı bir hırs, onu durmaksızın ileriye doğru itmiştir. Kiliseye olan bağlılığı politikasının bir sonucuuydu. İkisinin çatıştığı yerde kiliseye zarar vermektan çekinmemiştir. Kişisel cesarete, bilim de dâhil olmak üzere geniş bir ilgi alanına sahipti ve büyük bir stratejistti. Anjou'lu Charles döneminde Sicilya'daki yönetimin çoğunluğunun yabancıardan oluşması ve halkın tabi tutulduğu ağır vergiler yerel halkın onun idaresine karşı olan hoşnutsuzluğun temel nedenleriydi. Hohenstaufen döneminde idare neredeyse tamamen ulusaldı. Nitekim II. Friedrich kendisini bir Sicilyalı olarak görmekteydi (Hampe, 1894, s. 112-113). Bu durum Sicilya'da Konradin'e verilen desteğin nedenini açıkça ortaya koymaktadır.

Konradin İtalya seferi için sürdürdüğü hazırlıklarını tamamladıktan sonra harekete geçmiştir. 1267 yılının başlarından itibaren İtalya'daki Hohenstaufen destekçileri de Konradin'e katılacaklardır. Konradin'e destek verenler arasında; Manfredi Maletta, Galvano ve Friedrich Lancia (Manfred'in eski danışmanları ve akrabaları), Konrad Capece, Robert Filangieri ve Thomas Aquino ve birkaç soylu daha vardı. Bununla birlikte ona destek verenler arasında Pisa ve Siena'nın yönetici sınıfı ile birlikte Verona'daki Mastino della Scala, Montefeltro'lu Guido ve Kral X. Alfonso'nun kardeşi ve o dönemin Roma Senatörü olan Kastilyalı Henry de eklenmiştir (Andenna, 2022, s. 28).

Konradin 21 Ekim 1267'de, Alman destekçileri Dük II. Ludwig ve Gorizia ve Tirol Kontu Meinhard eşliğinde Verona'ya gelmiştir. Dük II. Ludwig ve Kont Meinhard yaşanan para sıkıntısı, sefer için beklenen desteğin Kuzey İtalya'da düşük olması ve muhtemelen Papa Clemens tarafından 18 Kasım 1267'de ilan edilen dini yasağı da göz önünde bulundurarak Konradin'e

bu girişimden vazgeçmesini tavsiye etmişlerdir. Bununla birlikte İtalyan danışmanlarının Güney İtalya'daki durumla ilgili iyimser değerlendirmeleri karşısında Konradin ve arkadaşı Baden'li Friedrich sefere devam etmeye karar vermişlerdir. Konradin'in İtalya'ya girdiği haberini aldıklarında Lucera şehrinde yaşayan Müslümanlar ve Abruzzo'daki Hohenstaufen destekçileri Anjou'lu Charles'a karşı ayaklanmışlardır. Böylece bir süre bu isyanlarla mücadele etmek zorunda kalan Charles, Konradin'e karşı hemen harekete geçememiş ve onun ilerlemesini durduramamıştır (Inninger, 1988, s. 25). Bu durum Konradin'in bölgede ordusuyla birlikte daha rahat ilerlemesine ve güç kazanmasına yardımcı olmuştur.

Ocak 1268'de bulunduğu Verona'dan ayrılan Konradin ile müttelik Pisalılar, Po Vadisi şehirleri tarafından toplanan yeni silahlı adamların ve yeni fonların kendisini beklediği Pavia'ya ulaşmıştır. Konradin daha sonra atını Pisa'ya doğru sürmüş ve burada Toskana ve Martes'ten gelen birliklerle birlikte 6000 şövalyeye ulaşan ordusunu takviye etmiştir. Anjou'lu Charles'a karşı Konradin'in harekete geçtiğini öğrenen Papa derhal onu aforoz etmiş ve Kudüs Kralı unvanını elinden almıştır. Ayrıca Kastilyalı Henry Roma senatörlüğünden azledilmiş ve yerine Anjou'lu Charles getirilmiştir. Haziran ayında Konradin Siena'ya ulaşmış ve ordusuyla birlikte Papalık sarayının bulunduğu Viterbo'ya yürümüştür. Papa onu Ghibellinlerin başında geçit töreni yaparken görmüş, bu genç adamı kendisi de "*kesime götürülen kuzu*" olarak tanımlamıştır. Konradin Temmuz sonunda Roma'ya ulaşmış ve Anjou'lu Charles'ın yanında yer alan Annibaldi ve Orsini dışında tarafsız olduklarını ilan eden soylular tarafından kabul edilmiştir. Bunun üzerine Charles, Lucera'daki kuşatmayı yarıda keserek Roma'ya doğru yola çıkmıştır. Konradin, II. Friedrich'in torununun yanında yer alan Sarazen okçuların yardımıyla Sicilya Krallığı'nın merkez bölgelerini ele geçirmek için Kastilyalı Henry ve ordusuyla birlikte Lucera'ya doğru yola çıkmıştır (Andenna, 2022, s. 28-29). Konradin'in ilerleyişinin ardından Roma'dan güneye doğru yelken açan ve Sicilya açıklarında Fransız filosunu yenilgiye uğratan bir Pisa filosu, Tiber Nehri'nin ağzında demirlemişti. Temmuz sonu ya da Ağustos 1268 başında, Konradin'in "*kendisine Sicilya Kralı diyen Charles'tan, Fransa'ya dönmesini ve kalıtsal krallığını kendisine bırakmasını, aksi takdirde Aziz Bartholomew bayramından önce Alman kılıçlarının keskinliğini öğreneceğini*" söylediği belirtilir (Inninger, 1988, s. 25-26).

Villani, eserinde Konradin'in çıktığı İtalya seferi hakkında değerli bilgiler vermektedir. Buna göre;

“Konradin yandaşlarıyla birlikte Pisa'dan ayrılarak Poggibonisi'ye geldi. Orada yaşayanlar Konradin'in Pisa'ya nasıl geldiğini duyunca Kral Charles'a karşı isyan ettiler ve Pisa'nın anahtarlarını Konradin'e gönderdiler. Daha sonra o, Poggibonisi'den Siena'ya gitti. Sienalılar tarafından büyük bir onurla karşılandı ve Brayselve'li John olarak anılan Kral Charles'ın Mareşali Siena'da ikamet ederken; Haziran ayında

S. John Günü'nde adamları ile birlikte hareketleri engellemek için Arezzo'ya gitmek üzere Floransalılarla birlikte ayrıldı. Adamlarına son derece güvenen Mareşal, Floransalıların kendisine daha fazla eşlik etmesine izin vermedi ve kafilenin önüne sancaktar M. William'ı, iyi silahlanmış ve hazır bekleyen 300 atlıyla birlikte yerleştirdi ve sağ salim yoluna devam etti. Mareşal, 500 atlısıyla birlikte, nöbet tutmadan, saflarını bozmadan ve çoğu silahsız olarak ilerlemeye hazırlandı. Laterino'ya yakın bir yerde Arno Nehri'nin geçtiği Valle Köprüsü'ne geldiklerinde, Konradin'in yandaşları arkalarından pusuya yattılar; bunlar, adı geçen Mareşalin yürüyüşünü duyunca, Ubertini ve Floransa'dan gelen diğer Ghibelline kuvvetlerinin yönetiminde Siena'dan yola çıkmışlardı. Söz konusu köprüye geldiklerinde, hazırlıksız ve savunmasız olan Fransızlar yenildi ve öldürüldü. Mareşal ile büyük bir kısmı esir alındı ve Valdarno'ya doğru Floransa çevresindeki bölgeye kaçanlar düşmanmış gibi algılandı ve yağmalandı. Mareşal Brayselve'li John, M. Amelio di Corbano ve daha birçok baron ve şövalye alınıp Siena'ya, Konradin'e götürüldüler. Bu 1268 yılında, Haziran ayının 25. günü, S. John Bayramı'nın ertesi günüydü. Bu yenilgi ve tutsaklık üzerine Kral Charles'ın yandaşları ve Guelf partisinden olanlar büyük bir dehşete kapıldılar. Konradin ve taraftarlarının ise bu zafer üzerine kendilerine olan güven ve cesaretleri arttı. Fransızları neredeyse sıfıra indirdi. Bu olay Krallıkta (Sicilya) duyulunca birçok şehir Kral Charles'a karşı ayaklandı. Bu sırada Kral Charles, kendisine bağlı olan Apulia kıyılarındaki diğer kentlerin kendisine karşı ayaklanmaması için, Apulia'da ayaklanan Sarazenlerin Nocera kentini kuşatıyordu” (Villani, 1906, s. 206).

Villani, İtalya seferine çıkan Konradin'in buradaki destekçileri tarafından Anjou'lu Charles'ın Mareşalinin öncülüğündeki düşman kuvvetleri nasıl mağlup ederek bölgede güç kazandığına değindikten sonra Konradin'in Roma şehrine girişinden ve Apulia'ya geçişinden bahseder.

Villani'ye göre; “Konradin, Siena'da bir süre kaldıktan sonra Roma'ya gitti. Romalılar ve senatör Henry tarafından, sanki imparatormuş gibi büyük bir onurla karşılandı. Roma'da Petrus'un ve Roma'nın diğer kiliselerinin hazinelerini yağmaladı. Roma'da Almanlar ve İtalyanlarla birlikte toplamda 5.000'den fazla atlısı vardı. Ayrıca İspanya kralının kardeşi senatör Henry'nin atlılarıyla birlikte 800 iyi İspanyol atlısı bulunmaktaydı. Konradin, Anjou'lu Charles'ın Apulia'da Nocera kentinde konakladığını ve Krallığın birçok kentinin ve baronunun isyan ettiğini ve diğerlerinden şüphelenildiğini duyunca, Sicilya'ya girmek için uygun bir zaman olduğunu düşündü. 10 Ağustos 1268 tarihinde, adı geçen Don Henry, onun birliği,

baronları ve birçok Romalı ile birlikte Roma'dan ayrıldı. Cepperano geçidinin korunduğunu bildiği için Abruzzo ile Campagna arasındaki Valle di Celle yakınındaki dağların yolunu tuttu. Burada ne muhafız ne de garnizon vardı ve hiçbir engelle karşılaşmadan geçip Tagliacozzo ülkesindeki San Valentino ovasına geldi” (Villani, 1906, s. 207). Villani'nin ele aldığı ilgili kroniğinde Konradin'in İtalya seferi hakkında verdiği bilgilerin birbiriyle tutarlı olduğu görülmektedir.

4. Tagliacozzo Savaşı (1268)

Konradin, 10 Ağustos 1268 tarihinde Roma'dan ayrılarak Abruzzo'ya doğru yola koyulmuştur. Bu esnada kendisine destek verenler arasında Stefano Alberti, Giovanni Cappelli, Riccardo Annibaldi, Alcheruccio di Sant'Eustachio ve Pietro Arlotti gibi Romalı soylular da katılmıştır. Konradin'in ordusu, Tivoli'yi geçtikten sonra Vicovaro'ya doğru yola çıkmıştır. Konradin'in kuvvetleri yolda Anjou'lu Charles'ın ordusuyla karşılaşmamak için engebeli dağlar üzerinden hareket etmek suretiyle ilerlemişler fakat Ağustos sıcağı ve zorlu dağ yolları, Roma yaya birliklerinin ordudan ayrılarak geri dönmelerine neden olmuştur. Konradin'in birlikleri Arsoli ve Piana del Cavaliere boyunca yola devam ettikten sonra Carsoli'de durmuşlardır. Anjou'lu Charles'ın Palentine Ovası'nda kendisini beklediğini bilen Konradin ve kuvvetleri, 20 Ağustos'ta Carsoli'den ayrılarak zorlu dağ yollarından Salto'nun aşağı vadisine indikten sonra 22 Ağustos'ta Palentine Ovası'na varmışlardır (Canaccini, 2019, s. 81-82).

Anjou'lu Charles gözcüleri tarafından düşmanın durumu hakkında haberdar edildikten sonra bulunduğu Ovindoli'den Palentine Ovası'na dönmüş ve 22 Ağustos akşamı Albe'nin güneybatısında kamp kurmuştur. İşte bu bölgede Tagliacozzo ile Albe arasında, 23 Ağustos 1268 günü iki taraf arasında şiddetli bir savaş meydana gelmiştir (Inninger, 1988, s. 26). Tagliacozzo'nun kendisi Konradin'in birliklerinin oldukça gerisinde olmasına rağmen, tarihte “Tagliacozzo Savaşı” olarak bilinen bu mücadele 23 Ağustos Perşembe sabahı başlamıştır. Bu savaş aslında ismini almış olduğu Tagliacozzo'da gerçekleşmemiştir. Savaşın bu isimle adlandırılmasının asıl nedeni; bölgedeki Alba Fucens'in yıkılmasından sonra Tagliacozzo'nun savaşın gerçekleştiği bölgedeki en bilinen merkez olmasından kaynaklanmaktadır. Bununla birlikte Dante'nin Komedi'sinin bölümleri arasında Tagliacozzo'dan bahsedilmesi buraya büyük bir ün kazandırmıştır (Canaccini, 2019, s. 87).

Konradin'in ordusunun ilk hattını, başlarında Kropf von Flüglingen'in bulunduğu birçok Alman şövalyesi ile Pisa Kontu Gherardo Donoratico'nun liderliğinde Toskana'lı Ghibelline birliklerinden oluşmaktaydı. Ayrıca bunlara Galvano Lancia'nın komutasındaki diğer askerler eşlik etmekteydi. Konradin'in ikinci birliği; Kastilya'lı Henry'nin komutasında İspanyol ve Romalı şövalyelerden oluşuyordu. Son birlik ise başlarında Konradin ile birlikte Baden'li Friedrich'in bulunduğu Alman

şövalyeleri ile Marquis Pelavicino'nun liderliğindeki Lombard milislerden meydana gelmekteydi. Anjou'lu Charles, ordusunun savaş düzenini aynı zamanda eski bir Haçlı şövalyesi olan Mabeyincisi Valery'li Erard'a bırakmıştır. Charles'in ordusu sayıca Konradin'in ordusundan daha küçüktür. Ordunun ilk hattı Guelflerden ve Provençal'den gelen birliklerden meydana gelmekteydi. Bunların başlarında ise Cousances'li Henry bulunmaktaydı. Cousances'li Henry bu sırada Anjou'lu Charles'a benzeyip düşmanı aldatmak amacıyla kraliyet armasını taşımaktaydı. Ordunun ikinci hattı Fransız ve muhtemelen Provençal paralı askerlerden oluşmaktaydı. Bunların başında ise Clary'li Jean ile Stendardo'lu William bulunuyordu. Anjou'lu Charles ise en iyi sekiz yüz kadar atlısıyla bir tepenin arkasında düşmandan gizlenmiş ordusunun sağ kanadının yaklaşık bir mil gerisinde kalmıştır. Yanında Valery'li Erard vardı (Saba Malaspina, 1999, s. 202-203, Canaccini, 2019, s. 92-94).

İki ordu arasında bulunan küçük Salto Nehri'nden yaz mevsimi olması dolayısıyla pek su akıyordu ancak bentli kıyılar ve bataklık yatak, özellikle ana yolu dere üzerinden taşıyan köprünün yakınındaki bazı yerlerde geçişi zorlaştırıyordu. Sabah erkenden, Kastilya'lı Henry başında bulunduğu orduyu köprüye doğru hareket ettirmiştir. Düşmanın olası bir saldırıdan şüphelenmemesi için de askerlere sanki o gün savaşmak istemiyormuş gibi nehir yakınında bir kamp hazırlamaya başlamalarını emretmiştir. Sonra aniden saat dokuz civarında Kastilya'lı Henry'nin atlıları eyere atlamış ve köprüye doğru hücum etmişlerdir. Anjou'lu Charles'ın ilk birliği, düşmanı karşılamak için oradaydı. Cousances'li Henry'nin komutasındaki birlik, Kastilya'lı Henry'nin adamlarının geri sürülmesi gerektiğinde onlarla birlikte köprüyü geçmeye hazır olmak için arkaya geçmişlerdi. Çatışmanın heyecanı ile Fransızlar, Kastilya'lı Henry'nin birliğinin yarısının ayrıldığını ve Galvano Lancia'nın birlikleri ile birlikte güneye doğru nehir yukarı hareket ettiğini fark edememişlerdir. Köprünün yaklaşık yarım mil üzerinde kıyılar düzleşmiş ve su genişleyerek sığ bir havuz oluşturarak kolay bir geçit oluşturmuştur. Ghibellin birlikleri böylece karşıdan karşıya geçmişler ve Fransız ordusunun sol kanadına hücum etmişlerdir. Bu saldırı oldukça beklenmedikti. Galvano kanattan Cousances'li Henry'ye saldırırken, ilk Fransız birliklerinin İtalyanları ve Provençalleri köprüden geri çekilmişlerdir. Yine de Kastilya'lı Henry köprüden geçmeyi başarmıştır. Görünüşe göre Konradin için zafer kesindi. Fransızlar arasındaki katliam korkunçtu. Kral Charles ile karıştırılan Cousances'li Henry vurulmuş ve kraliyet sancağı ele geçirilmişti. Onun ölmesiyle birlikte Fransız ordusunun kalanları sahadan kaçmışlardı. Konradin ve atlıları saldırıyı yönetmek için atlarına bindiklerinde artık buna gerek kalmamıştı. Kastilyalı Henry ve Galvano, kaçakların peşindeydi. Galvano'nun adamlarından bazıları, Konradin'in Almanlarından birçoğunun katıldıkları Fransız kampını yağmalamak için geri dönmüştü (Villani, 1906, s. 209-210, Runciman, 1958, s. 111-112). Anjou'lu Charles'ın öldürüldüğünü zanneden ve düşmanın saklanan takviye birliğinden habersiz olan Almanlar, savaşı kazandıklarını sanarak ganimet bulma telaşına

kapılmışlardı. Bu onlar için tarihi bir hata olacaktı ve bunun bedelini aldıkları ağır bir mağlubiyet ve ölümle ödeyeceklerdi.

Konradın savaş alanında sadece küçük bir takipçiyle birlikte kalmıştı. Saklandığı yerde bekleyen Anjou'lu Charles, felaket karşısında dehşete kapılmıştı. Bir an için adamlarını kurtarmak üzere harekete geçmeyi düşünmüştür. Valery'li Erard ona çok uzakta olduklarını ve eğer beklerlerse muzaffer olarak görünen düşmanın yağma aramak için dağılacaklarını söylemiştir. Anjou'lu Charles bu yüzden Hohenstaufen armalarının etrafına toplanmış küçük grup dışında savaş alanının boş olduğunu görene kadar kendisini tutmuştur. Sonra adamlarını tam dörtlüye pusudan çıkarmıştır. Konradın'ın şövalyelerinin ovada dörtlüye koşan atlıların yenilmez bir düşman topluluğu olduğu konusunda başta hiçbir fikirleri yoktu. Ne olduğunu anladıklarında artık çok geçti. Şiddetli bir mücadeleden sonra Konradın'ın arkadaşları hala yapabiliyorken onu kaçırmaya ikna etmişlerdir. Konradın Baden'li Friedrich ve kişisel korumasıyla birlikte, Roma'ya giden yol boyunca tam hızla uzaklaşmışlardır. Sancaktarı sahada öldürülmüş ve kartal sancağı düşman tarafından ele geçirilmiştir. Şövalyelerinin çoğu öldürülmüştür. Onları toplamaya çalışan Antakyalı Konrad esir alınmıştır. Krallarının sancağının düştüğünü gören Almanlar ve Fransız kampını yağmalayan Ghibellinler dağılmışlar ve kaçmışlardır fakat Kastilyalı Henry ve Galvano mücadeleyi sürdürmüşlerdir. Görünüşe göre Kastilyalı Henry kurbanlarını takip etmek için Apulia yolunda vadiden tırmanırken arkasına bakmış ve gerçeği anlamıştır. Adamlarını yeniden toplamış ve onlarla birlikte ovaya geri dönmüştür (Villani, 1906, s. 210-211, Runciman, 1958, s. 113). Konradın'ın ordusunda düşmanın taktiklerine cevap verebilecek tecrübeye sahip olan tek komutanın Kastilyalı Henry olduğu görülmektedir.

Kastilya'lı Henry'nin birliği hâlâ Charles'inkinden daha kalabalıktı fakat yaz sıcağında uzun bir mücadeleden sonra ağır zırhlı Almanlar ve atları oldukça yorulmuşlardı. Üstelik düşman kuvvetleriyle arada Anjou'lu Charles'ın adamlarının miğferlerini çıkarmalarına ve bir süre dinlenmelerine yetecek kadar mesafe vardı. Yine de Valery'li Erard, Ghibellin birliklerine karşı sahte bir geri çekilme yapmalarını belirtmiştir. Anjou'lu Charles'ın izniyle bir grup Fransız asker atını arkaya almış ve sanki savaş alanını umutsuzluk içinde terk ediyormuş gibi yapmışlardır. Kastilya'lı Henry'nin uyarısına rağmen, Ghibellinler aldatılmış ve safları bozmuşlardır. Askerlerden bazıları Valery'li Erard'ı takip etmek ve diğerleri Anjou'lu Charles'a saldırmak için hücumla geçmişlerdir. İlk bakışta Fransız ordusu yutulmuş gibi görünüyordu fakat Valery'li Erard geri çekilip göğüs göğse çarpışma başlayınca Ghibellinler bocalamışlardır. Kastilyalı Henry onları ayırmaya ve bir hücum için toplamaya çalışmışsa da atlar çok bitkin olup artık askerler bile vurmak için kollarını kaldıramayacak kadar çok yorgun düşmüşlerdir. Kısa bir süre sonra atları hâlâ onları taşıyabilen herkes yanındakileri katledilmek üzere bırakarak savaş alanından uzaklaşmışlardır (Runciman, 1958, s. 113). Böylece Anjou'lu Charles, Konradın'e karşı kaybetmek üzere olduğu bir

savaştan, pusu kurmak ve geri çekilme taktikleriyle birlikte kesin ve büyük bir zafer elde etmeyi başarmıştır. Bununla birlikte zaferde asıl pay sahibi olan kişi Doğu'da edindiği savaş taktik ve tecrübelerini düşmana karşı başarıyla uygulanmasını sağlayan Valery'li Erard olmuştur.

5. Konradin'in Esir Alınıp Yargılanması ve İnfaz Edilmesi

Konradin yukarıda değindiğimiz üzere mağlup olduğunu anlayınca yanındakilerin uyarılarını da dikkate alıp hızla savaş alanını terk etmeyi başarmıştır. O, 28 Ağustos'ta Roma'ya ulaşmış fakat Roma'daki üstünlük düşmanın lehine şeklinde değiştiği için başkente girememiştir. Bunun üzerine Konradin 31 Ağustos'ta Roma'yı terk ederek Trivoli'nin kuzeydoğusundaki Saracinesco Kale'sinde saklanmıştır. Konradin destekçilerinin güçlü durumda olduğu Sicilya'ya ulaşmayı başarırsa Anjou'lu Charles'a karşı yeni bir mücadele girişiminde bulunabilirdi. Böylece o, Sicilya'ya kaçmaya karar vermiştir. Baden'li Friedrich, Galviano ve oğlu Galeotto Lancia, Romalı Napolyon Orsini ve Richard Annibaldi ve bazı Alman şövalyelerle birlikte Saracinesco'dan ayrılmış ve muhtemelen 8 veya 9 Eylül 1268'de Anzio'nun güneyindeki Astura sahiline ulaşmıştır. Burada bir gemiye binmişler fakat buranın efendisi olan Romalı John Frangipani onları takip etmiş ve esir almıştır. 12 Eylül'de Konradin ve arkadaşları Roma'nın doğusundaki Genazzano'da Anjou'lu Charles'a teslim edilmişlerdir. 15 Eylül 1268'de tutsaklar Palestrina'ya götürülmüş ve burada bir kalede tutulmuşlardır. 16 Eylül'de Anjou'lu Charles, destekçilerinin bu arada Ghibellin taraftarlarını kovduğu Roma'ya girmiş ve kendisini Roma'da ömür boyu senatörlüğe yükseltmiştir. Yakalanan Konradin 19 Ekim'de Napoli'ye ulaşmış ve burada hapsedilmiştir. Anjou'lu Charles, Konradin ve arkadaşlarını idam ettirmeye kararlıydı çünkü taht iddiasından kurtulmanın ve konumunu sağlamlaştırmanın tek yolu buydu (Inninger, 1988, s. 27).

Konradin ve yanında bulunan diğer baronlar, Anjou'lu Charles'ın başlıca hukuk danışmanı olan Suzzaralı Guido tarafından önerilen bir prosedür temelinde mahkûmları; krallığı işgal etmekle ve yağmacı ve hırsız olarak mülklerine saldırmakla alenen suçlamışlardır (Vitolo, 2022, s. 34). Saba Malaspina eserinde Konradin'in yargılanmasıyla ilgili olarak;

“Charles'ın Konradin hakkında hüküm vermek üzere Güney İtalya ve Sicilya Krallığı'nın her birinden iki seçkin adamı hüküm vermek üzere Napoli'ye çağırdı. Böylece Konradin'e yapmak üzere olduğu şeyin kendi kararı değil, iki eyaletin sakinlerinin kararı olduğu anlaşılacaktı. Açık alanda kendisine karşı savaşmış bir düşmanı ölüm cezasına çarptırmaya hakkı olmadığını bildiği için vicdan azabı çekmiş olması gerçekten de mümkündür. Bunun yerine, mülklerini acımasızca işgal etmeye ve yağmalamaya çalıştığı kişilerin emriyle ve onların kararıyla ölmesini istedi. Böylece Napoli'de Konradin, Baden'li Friedrich ve Pisa Kontu

Gerard'a karşı ölüm cezası verildiğini” belirtmektedir (Saba Malaspina, 1999, s. 214; Vitolo, 2022, s. 51).

Anjou’lu Charles’ın Malaspina’nın eserinde belirttiği gibi Konradin ve diğerlerinin yargılamak için dışarıdan hukukçular getirdiğine ve onları yargılattığına dair kesin bir bilgi yoktur.

Villani kroniğinde Konradin ve diğer baronların ele geçirilip yakalanmalarıyla ilgili olarak;

“Konradin, Baden’li Friedrich ve onunla birlikte savaş alanından kaçan diğer birçok kişiyle birlikte Roma’ya doğru, Roma’nın soyluları olan Frangipani'lere ait Astura denilen yerin hemen yanındaki deniz kıyısına vardılar. Kral Charles'tan kaçmayı umarak Sicilya'ya geçmek ve neredeyse tamamı krala karşı isyan etmiş olan Sicilya'da devleti ve lordluğu geri almak için bir kayık döşettiler. Söz konusu gemiye tanınmadan bindiklerinde, Astura'da bulunan Frangipani'lerden biri, onların büyük bölümünün Alman, iyi ve soylu kişiler olduğunu gördü ve yenilgiyi bildiğinden, kendisi için zenginlik kazanmayı düşündü. Bu nedenle söz konusu lordları tutsak aldı. Konradin'in aralarında nasıl olduğunu ve durumlarını öğrendikten sonra, onları Kral Charles'a tutsak olarak götürdü. Bu nedenle Anjou’lu Charles ona Napoli ile Benevento arasındaki Pilosa'da toprak ve lordluk verdi. Anjou’lu Charles, Konradin’i ve diğer lordları eline geçirince ne yapması gerektiğini danıştı. Sonunda onları öldürmeye karar verdi ve kraliyete ihanet edenlere ve Kutsal Kilise'nin düşmanlarına karşı olduğu gibi onlara karşı bir engizisyon yapılmasına neden olduğunu” bildirmektedir. (Villani, 1906, s. 212).

Ele geçirilen tutsaklardan Antakyalı Konrad, diğerlerinden daha az suçlu veya hain sayıldığı için değil, karısının, kardinalerin akrabaları olan birkaç önemli Guelf soylusunu Saracinesco'daki zindanlarında tuttuğu için serbest bırakılmıştır. Yine Anjou’lu Charles’ın kuzeni olan Kastilya’lı Henry’nin de hayatı bağışlanmış fakat yirmi üç yıl hapse mahkûm edilmiştir (Runciman, 1958, s. 115).

Konradin'in idam cezası açıklandığında Baden’li Friedrich ile satranç oynadığı söylenmektedir. Anjou’lu Charles onlara son dileklerini hazırlamaları ve günah çıkarmaları için zaman vermiştir. Johann Britaud von Nangis, vasiyetnamenin hükümlerini diğer birkaç kişinin huzurunda kabul etmiş ve hazırlandıktan sonra üzerlerine mührünü asmıştır. Konradin daha önceki vasiyetine atıfta bulunarak onu bir kez daha teyit etmiştir. İki yıl önceki ayrıcalıkta öngörüldüğü gibi tüm mallarının dayıları olan Bavyera Düklerine verilmesini talep etmiştir. Bu zor zamanda unutulmayan birkaç küçük borcun ödenmesini istemiş ve ruhunun kurtuluşu için yerel manastırlara yapılan

istekler bu son vasiyetin ana içeriğini oluşturmuştur. Papa idam edilmeden önce onların günah çıkarmalarına müsaade etmiştir. Böylece Konradin ile Baden'li Friedrich bir Fransisken rahibe günah çıkarttırmışlardır. Anjou'lu Charles, buldukları zindana bitişik bir şapelde onlar için iki mezmur okutmuş ve bir ağıt ayini yaptırmıştır (Hampe, 1894, s. 316-318).

Alman tarihçi Hans Martin Schaller, ele aldığı çalışmasında Konradin'in yargılanıp idam edilmesi konusu ile ilgili muhtelif bilgileri karşılaştırarak tartışmakta ve bu konu hakkında önemli bilgiler vermektedir. Buna göre Konradin'i ele geçiren Anjou'lu Charles; onu serbest bırakabilir, esaret altında tutabilir ya da idam ettirebilirdi. Bu seçeneklerden ilk ikisi muhtemelen siyasi nedenlerden dolayı tercih edilmemiştir. Nitekim Konradin hayatta olduğu sürece Anjou'lu Charles için hep bir tehdit unsuru olarak kalmaya devam edecekti. Bununla birlikte Konradin'in idam edilmesi durumunun hukuki bir zemine dayandırılarak gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği meselesi günümüze kadar tartışılmalı önemli başka bir konudur. Bu konu hakkında kaynaklardan elde edilen bilgilere göre Konradin için herhangi bir yargılamanın gerçekleşmesinden çok onun hakkında idam edilmesine yönelik bir hüküm verildiği anlaşılmaktadır. XIII. yüzyılda İtalya ve Sicilya'da söz konusu bariz suçlar olduğunda hiçbir şekilde bir yargılama öngörülüyordu. Üstelik bu konuda hiçbir yasa herhangi bir savaş esirinin canının bağışlanmasına dair bir madde içermiyordu. Anjou'lu Charles, Sicilya kralı olarak Konradin'e karşı hem yerel hem de Roma hukuku uyarınca bir yargılamaya gerek kalmadan harekete geçebilirdi. Bu nedenle Konradin'in yargılandığı bir prosedürün gerçekleştiğini söylemenin doğru olmadığı anlaşılmaktadır. Kaynaklarda geçen bilgiler doğrultusunda Konradin'in herhangi bir duruşma yapılmadan Anjou'lu Charles'ın emriyle idam edilmesine karar verildiği ve bu kararın sözlü bir şekilde kendisine tebliğ edildiği anlaşılmaktadır (Schaller, 1957, s. 311-327).

29 Ekim 1268 tarihinde Napoli'deki meydanda bir iskele kurulmuştur. Konradin cellada "*Beni öldürdüğün için seni affediyorum*" demiş, üç kez haç işareti yapmış ve kollarını yere açmıştır. Konradin'in son düşünceleri annesi olmuştur. "*Ah anne, sana ne kadar acı çektiriyorum*" cümlesinin onun son sözleri olduğu söylenir (Inniger, 1988, s. 29). Balta düştüğünde Baden'li Friedrich acı ve öfkeyi karıştıran sarsıcı bir çığlık atmıştır. Kısa süre sonra arkadaşını ölümüne kadar takip etmiştir. Sonra aynı şekilde Pisa Kontu Gerard, Mareşal Kropf von Flüglingen, Kont Wolfrad von Veringen, Friedrich von Hürnheim ve Konradin çevresinden diğer birçok soylu kişi idam edilmiştir. Bu korkunç manzara izleyen kalabalık üzerinde derin bir etki bırakmış ve pek çok kişide acıma duygusu uyandırmıştır. Konradin ve yanındakiler papa tarafından bağışlanmalarına rağmen naaşlarına Hristiyan mezarı yapılmamıştır. Onlar bir Yahudi mezarlığının yakınındaki sahilin kumlarına gömülmüşlerdir. Bir taş yığını ile Konradin'in olduğu yer işaretlenmiştir. İki yıl sonra Charles civarda küçük bir şapelleri olan Karmelit rahiplerine daha büyük bir kilise inşa etmeleri için izin vermiştir. Muhtemelen

bu kilisenin yapılması Konradin'in annesinin ricası ve maddi desteği ile gerçekleşmiştir (Hampe, 1894, s. 319-321). Konradin'in ölümü ile birlikte Anjou'lu Charles'ın Sicilya Krallığı üzerindeki hâkimiyeti perçinlenmiştir. Sicilya Krallığı tahtında meşru hak iddiasına sahip olan Manfred ile Konradin'i mağlup edip öldürmeyi başaran Charles için işler bir süre daha yolunda gitmiş olsa da 1282 yılında "Sicilian Vespers" adı ile bilinen meşhur ayaklanma onun kendi sonunu hazırlayacaktır.

6. SONUÇ

I. Friedrich döneminden itibaren Roma Germen İmparatorluğu idarecilerinin temel devlet politikası; Alpleri aşarak İtalya ve Sicilya topraklarını imparatorluk topraklarına dâhil etmek olmuştur çünkü onlar kendilerini antik Roma İmparatorluğu'nun meşru mirasçıları olarak görmüşlerdir. Nitekim VI. Heinrich ve II. Friedrich döneminde bu hedeflerine ulaşmayı başarmışlar fakat onların izledikleri bu siyasi hamlenin sonucu kendilerine oldukça pahalıya mâl olmuştur.

Roma Germen İmparatorluğu'na hükmeden Hohenstaufenlerin aynı zamanda Sicilya Krallığı'nı da idareleri altına almaları, Papalık ile onları karşı karşıya getirmiştir. İki taraf arasında yaşanan bu mücadele sonucu Hohenstaufenler hem Sicilya ve İtalya'yı kaybetmiş hem de Almanya'daki imparatorluk topraklarını ihmal etmişlerdir. Bu bakımdan Hohenstaufenlerin sürdürdüğü Sicilya ve İtalya politikasının imparatorluğa getirdiği kazanım ve kayıpların sonucu günümüzde halen bir tartışma konusudur. Diğer taraftan kendisini antik Roma İmparatorluğu'nun mirasçısı olarak gören Germenlerin izlediği bu genişleme siyaseti dönemin konjonktürüne uygun olan bir hamleydi. Bu nedenle imparatorluğun güç ekseninin Almanya'dan güneye kayması ve Sicilya Krallığı'nın önem kazanması olağan bir durum olarak görülmelidir. Ayrıca dönemin Almanya'sındaki mevcut kralın gücünün kısıtlı olup ülkenin merkezi gücün yerine bir "Prensler Oligarşisi" şeklinde idare edildiği gerçeği göz ardı edilmemelidir.

Sicilya Krallığı'ndaki Hohenstaufen idaresinin son bulmasındaki temel faktör şüphesiz Papalık olmuştur. Özellikle II. Friedrich döneminde başlayan ve devam eden iki taraf arasındaki bu amansız mücadele; II. Friedrich'in ölümü sonrası şartların Papalık lehine değişmesine olanak sağlamıştır. İtalya ve Sicilya'daki Hohenstaufen idaresine son vermek isteyen Papalık bu doğrultuda Hohenstaufenlere karşı sürdürdüğü hâkimiyet mücadelesinde düşmanını yenebilmek adına siyasi ittifaklar yapmayı ve dini yaptırım gücünü kullanmayı ihmal etmemiştir. Manfred döneminde Sicilya Krallığı bir süreliğine de olsa sükunete kavuşmuş ve eski günlerine dönme emareleri göstermiş olsa da Papalığın desteği ile getirilen Fransızlar bir kez daha Ada üzerinde yeni bir kaos yaşanmasına neden olmuştur. Papalık için tek amaç Hohenstaufenlerin tamamen yok edilerek buradan çıkarılmalarıydı. Nitekim sonunda bu dileklerini elde etmeyi de başarmışlardır.

Tagliacozzo Savaşı, 1266 yılında Manfred ile Anjou'lu Charles arasında gerçekleşen Benevento Savaşı'nın devamı olarak düşünülebilir fakat bu düşünce doğru değildir. 1266 yılında Sicilya Krallığı Manfred'in idaresi altında olup Anjou'lu Charles, Sicilya'yı işgal edip ele geçirmek amacıyla gelmiş bulunmaktaydı. 1268'deki Tagliacozzo Savaşı'nda ise Anjou'lu Charles kral olup Konradin ise tahtta meşru hak iddiasıyla ona meydan okumuştur. Konradin, Tagliacozzo Savaşı'nda ağır bir mağlubiyet almıştır. Konradin'in yaşı itibarıyla henüz büyük bir savaş tecrübesine sahip olmaması gayet olağandı. Kastilya'lı Henry'nin tüm çabalarına rağmen diğer komutanların düşmanın gerçekleştirdiği savaş taktiklerine karşı cevap veremeyip aldanması yenilgiyi kaçınılmaz kılmıştır.

Tagliacozzo Savaşı'nın Anjou'lu Charles'ın lehine sonuçlanması sağlayan en önemli faktör şüphesiz bir Haçlı şövalyesi olan Valery'li Erard olmuştur. Doğu'da Müslümanlara karşı savaş tecrübesi edinen Valery'li Erard edindiği savaş taktikleri ve tecrübelerini Tagliacozzo mücadelesinde başarıyla uygulayarak zaferin mimarı olmuştur. Bununla birlikte Anjou'lu Charles'ın devlet adamlığındaki yeteneği burada kendisini açıkça ortaya koymaktadır. Anjo'lu Charles, ordusunun savaş düzenini ve uygulayacak taktiğin tüm inisiyatifini sonucu ne olursa olsun göze almak suretiyle Valery'li Erard'a bırakmayı ve soğukkanlılıkla plana sadık kalmayı başarmıştır. Bu da kendisinin olası bir yenilgiden zaferle ayrılmasına neden olmuştur.

Hohenstaufenli Konradin'in erken yaşta aldığı büyük sorumlulukla hareket ederek atalarının mirası olan Sicilya Krallığı için verdiği çetin mücadele onun sahip olduğu cesareti ve liderlik vasfını açıkça ortaya koymaktadır. Konradin eğer İtalya'ya hareket etmemiş ve Almanya'daki mevcut konumu güçlendirmiş olsaydı muhtemelen Germenlerin kralı olarak hayatına devam edebilirdi fakat o bir Hohenstaufen'di. Ailesinin mirasına sahip çıkmak, meşru hak iddiasını sürdürmek ve İtalya ile Sicilya'daki destekçilerini yalnız bırakmak onun doğasında yoktu. Konradin'in hayatı Tagliacozzo Savaşı ile trajik bir şekilde sona ermiş ve Hohenstaufenlerin Sicilya üzerindeki mücadeleleri başarısızlıkla son bulmuştur. Bu mücadelenin asıl kazananı ise Anjou'lu Charles'tan ziyade Hohenstaufenlere karşı II. Friedrich döneminden itibaren kıyasıya mücadele eden Papalık olmuştur.

ÇIKAR ÇATIŞMASI BEYANI

Yazarların herhangi bir çıkarlı dayalı ilişkisi bulunmamaktadır.

ETİK ONAY/KATILIMCI ONAMI

Makale kapsamında katılımcı kullanılmadığı için ilgili onaya yer verilmemiştir.

MADDİ DESTEK

Çalışma için herhangi bir maddi destek alınmamıştır.

YAZAR KATKILARI

Bu araştırma ve araştırma ile ilgili tüm aşamalar tek yazar tarafından yürütülmüştür.

KAYNAKÇA

- Abulafia, D. (1988). *Frederick II A Medieval Emperor*. New York.
- Allshorn, L. (1912). *Stupor Mundi*. London.
- Andenna, G. (2022). “Von Friedrich II zu Konradin. Der Untergang der Staufer”, *Konradin (1252-1268), Eine Reise durch Geschichte, Recht und Mythos*, (Hrsg. Giovanni Vitolo, Vera Isabell Schwarz-Ricci), Heidelberg, s. 13-32.
- Balzani, U. (1888). *The Popes and the Hohenstaufen*. New York.
- Canaccini, F. (2019) *1268 La battaglia di Tagliacozzo*. Bari.
- Dunbabin, J. (2011). *The French in the Kingdom of Sicily 1266-1305*, Cambridge.
- Eickels, K. ve Brüsch T. (2000). *Kaiser Friedrich II: Leben und Persönlichkeit in Quellen des Mittelalters*. Düsseldorf.
- Hampe, K. (1894). *Geschichte Konradins von Hohenstaufen*, Innsbruck.
- Inninger, H. (1988). “Konradin der letzte Hohenstaufe -Seine Kindheit in Wasserburg am Inn und sein tragisches Ende in Italien”, *Heimat Am Inn 8*, (Ed. des Heimatvereins), Innsbruck, Jahrbuch.
- Jamsilla. (2016). *The Chronicle of Nicholas of Jamsilla*, (Trs. Louis Mendola), New York.
- Kantorowicz, E. (1957). *Frederick the Second 1194-1250*. New York.
- Masson, G. (1957). *Frederick II of Hohenstaufen A Life*. London.
- Matthew Paris. (1854). *Matthew Paris's English History*, III, (Trs. John A. Giles), London.
- Runciman, S. (1958). *The Sicilian Vespers*, London.
- Saba Malaspina. (1999). *Die Chronik des Saba Malaspina*. (Trs. Walter Koller ve August Nitschke), Hannover.
- Salimbene. (1907). *From St. Francis to Dante: Translations from the Chronicle of the Franciscan Salimbene (1221-1288)*. (Trs. G. G. Coulton), London.
- Schaller, H. M. (1957). “Miszellen Zur Verurteilung Konradins”, *Quellen und Forschungen aus Italienischen Archiven und Bibliotheken*, Max Niemeyer Verlag/Tübingen, C. 37, s. 311-327.
- Sedgwick, H. D. (1912). *Italy in the Thirteenth Century*, I, Boston and New York.
- Touth, T. F. (1921). *The Empire and the Papacy 918-1273*. London.
- Ullman, W. (2005). *A History of the Papacy in the Middle Ages*. New York.
- Üstün, E. (2022). *Sicily'da II. Friedrich ile Papalık Arasındaki Hâkimiyet Mücadelesi*. İstanbul.

- Üstün, E. (2023). “II. Friedrich’in İtalya Siyaseti: Lombard Komünleri Mücadelesi”, *Tarihin Peşinde Uluslararası Tarih ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, S. 29, s. 37-62.
- Villani, G. (1906). *Villani’s Chronicle*, (Trs. Rose E. Selfe), London.
- Vitolo, G. (2022). “Zwischen Ereignis und Mahnung, Die Verurteilung/Hinrichtung Konradins”, *Konradin (1252-1268), Eine Reise durch Geschichte, Recht und Mythos*, (Hrsg. Giovanni Vitolo, Vera Isabell Schwarz-Ricci), Heidelberg, s. 33-68.
- Whalen, B. E. (2019). *The Two Powers: The Papacy, the Empire and the Struggle for Sovereignty in the Thirteenth Century*. Philadephia.